Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 175 (5766).
2 АВГУСТ 1985 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЁШЛАР ВА СТУДЕНТЛАР XII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИНГ БЕШИНЧИ КУНИ

ПЛАНЕТАМИЗ МОВИЙЛИГИЧА ҚОЛСИН

XII·МОСКВА·1985

Ер сайёраси қандай ўй-фикрлар билан яшаётганлиги, нима ҳақида ташвишланаётганлигини ёшлар ва студентларнинг Москвадаги XII Жаҳон фестивали иши худди ойнадагидек акс эттирмоқда. Барча қитъаларнинг вакиллари иштирок этаётган кўп сонли мунозаралар, конференциялар, муҳокамалар XXI асрга қадам қўяётган ёш авлод келажак учун ўзининг масъулиятини тўла англаб етаётганлигидан ишончли тарзда далолат бермоқда.

Анжуманнинг ҳар бир куни ҳозирги жамиятни ҳаяжонлантираётган кўпдан кўп масалаларни акс эттирувчи ўз шиори остида ўтмоқда. XII Жаҳон фестивали бешинчи куни «Ёшлар ва студентлар, иқтисодий ҳамкорлик, ривожланиш, янги иқтисодий тартиб учун курашингиз» шиори остида ўтди.

Бу шиорга оид масалалар фестивалнинг шу номдаги тематик марказида 31 июль куни муҳокама қилинди.

— Мустақил ривожланиш йўлига кирган мамлакатларга империализм оғир мерос қолдирди,— деб таъкидлади кубалик ёш экономист Хуан Контино Аслан. — Осиё, Африка, Лотин Америкасининг ривожланаётган мамлакатларидаги икки миллиард аҳолидан 1,8 миллиард нафари қашшоқликда кун кечирмоқда, улардан 800 миллион киши ночор яшамоқда. Вазият жуда фожиали. Ўзингиз ўйлаб кўринг; киши ишлаб топган нарсанинг ҳаммаси судхўрдан олган қарзи ҳисобига тортиб олинаверса, бу одам қандай кун кечириши мумкин? Қарзни тўлаш учун умри ҳам етмаса-чи? Худди шу каби мамлакат ҳам етиштираётган ҳамма нарсасини қарз берганлар ваҳшийлик билан тортиб олмоқдалар ва бу аҳволда мамлакат ҳеч қачон қашшоқлик ва очликдан қутила олмайди. Ахир Лотин Америкаси давлатларининг қарзигина 360 миллиард доллардан ошиб кетади! Бу аҳволдан қандай қутилиш керак?

Баҳс турли нуқтаи назарларнинг мунозаралари, тўқнашувлари билан ўтди. Эквадордан келган студент Хосе Борха Лопсе ҳарбий бюджетларни қисқартириш ва тежалган маблағларнинг бир қисмини ёш мамлакатларни ривожлантиришга сарфлаш ҳақидаги Совет Иттифоқи бир неча бор ўртага ташлаган таклифларнинг катта аҳамиятини таъкидлади.

Тадқиқотлар ва илмий кашфиётлар натижаларидан тинчлик ва тараққиёт манфаатлари йўлида фойдаланишда ёш олимларнинг социал ва профессионал жавобгарлиги проблемаси бошқа бир фестиваль мунозарасининг мавзуи бўлди. Фан-техника тараққиёти ютуқлари инсониятни йўқ қилиб юбориш учун эмас, балки инсоният манфаатларига хизмат қилиши лозим.

Ҳозирги палланинг энг зўр хатари шундаки, ер юзидаги барча жонзорларни бир неча дақиқа ичида йўқ қилиб юборишга қодир бўлган кучлар ядропарастларнинг иродаси билан контрол остидан чиқиб кетиши мумкин. Худди шу сабабли фестиваль қатнашчилари Совет янги тинчликсевар ташаббусини зўр қизиқиш билан кутиб олдилар.

Мунозара чоғида фақат айрим шахсларнинггина эмас, балки бутун ижтимоий формацияларнинг маънавий қиёфаси ҳақидаги масала вужудга келди.

— Ҳаёт учун курашда биз шуни унутмаслигимиз керакки,—деди Замбия вакили Камона Аклемба Фредерик, — ҳозирги замон империализмининг ахлоқи инсониятга қарши қаратилган тадқиқотлар ўтказиш учун бошқа давлатларнинг территорияларини бир синов майдони деб қарашга ва ана шундай ечимларни синаб кўриш учун бутун-бутун халқлардан объект сифатида фойдаланишга имкон беради.

— Ҳаётдан кўз юмганларнинг хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурматлаш кўп миллатларнинг анъанасидир, —деб эслатди тўпланганларга совет олими Александр Курбатов. —Иккинчи жаҳон уруши 50 миллион кишининг ёстиғини қуритди. Улар учун биз 50 миллион минут сукут сақлашимиз ёки 95 йил ғам билан сукунатда бўлишимиз керак. Тинчликни ҳимоя қилиб, заминимизни ҳимоя қилиб баралла гапирар эканмиз, буни унутмаслигимиз керак.

«Космос» меҳмонхонасининг конгресслар залида уч кун давом этган ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалининг антиимпериалистик трибунали ўз ишини тугаллади.

Европа, Осиё, Африка, Лотин Америкасининг намояндалари бирин-кетин трибуналнинг гувоҳлик бериш столи ёнига яқинлашадилар. Бу гал гувоҳлар деган юридик термин унча аниқ янграмади: трибуналда сўзга чиққанларнинг ҳаммаси гувоҳ эмас, балки курашчилардир. Улар ирқчилик ва реакцияга қарши курашмоқдалар, урушга қарши ҳаракатларда қатнашмоқдалар, сиёсий ва социал ҳуқуқлар учун кураш олиб бормоқдалар. Уларни таъқиб қилишмоқда, қамоққа ташлашмоқда. Лекин қуролни ташлашга, адолатли курашни тўхтатишга уларни ҳеч ким мажбур қила олмайди. Улар жаҳоннинг турли районларида империалистик кучлар қилган жиноятларни фош этувчи кўпдан кўп фактларни сўзлаб беришди.

Ҳар куни ёшлар анжуманининг мингга яқин делегати ва меҳмони империализм ва реакциянинг ҳунук оқибатлари — ирқчилик ва апартеид, инсониятга нафрат билан қараш, зўравонлик устидан ҳукм чиқариш учун мана шу залга келишди.

Хошимин номидаги университетнинг 22 яшар студенти Фан Тхи Кимнинг трибунал мажлисига ашёвий далиллар олиб келишига ҳожат йўқ эди. Бу қизнинг ўзини напалм бомбаси куйдирган, унинг юзлари урушнинг даҳшатли излари каби чандиқ бўлиб қолган. Нозик ниҳол бу қизнинг ўзи босқинчиларнинг ҳарбий жиноятларидан далолат бериб турибди. Қиз уларни шафқатсизликда, шармандали ишларда айбламоқда.

— Босқинчилар бизнинг қишлоғимизга ўт қўйиб юбордилар,—деб ҳикоя қилади Фан Тхи Ким. — Менинг кўз олдимда эндигина тили чиқиб, «она» сўзини ўрганган икки бегуноҳ бола ҳалок бўлди. Баданимдаги чандиқлар бир умр кетмаганидек, ўша азобу уқубатларни ҳам бир умр унутмайман. Мен врач бўлишни орзу қилардим. Аммо энди орзуим рўёбга чиқмайди. Врачлар саломатлигим врач бўлишга тўғри келмаслигини айтишди. — Қиз секин гапираётган бўлса ҳам унинг овози сукунатга чўмган залда баланд жаранглардн. — Бугун бизнинг ўлкамизга тинчлик ва озодлик келди, — деди у.

Трибунал олдидан юзлаб кишиларнинг тақдири ва ҳаёти бирма-бир ўтди. Улар уруш алангасида, тенглик ва адолат учун кураш алангасида куйган тақдирлар ва ҳаёт эди.

Биз империализмни айблаймиз — дейишди фестиваль делегатлари Ер сайёрасининг ёш авлоди номидан.

Келажак номидан ҳукм чиқарилди. Лекин империализмнинг жиноятлари рўйхати Никарагуа ва Ливанда, Сальвадор ва Чилида давом этмоқда. Тарих суди ҳам давом этмоқда.

Москва фестивали ёшларнинг экогология проблемалари эртанги куннинг ташвиши билан чуқур муҳокама қилинаётган биринчи анжумани бўлди. Буни ҳаётнинг ўзи тақозо этди. Фан-техника революциясининг тезкорлик билан ривожланиши табиатни муҳофаза этишга куч-ғайрат сарфлашни талаб қилмоқда. Уни ҳимоя қилиш учун курашчиларнинг биринчи сафида бўлиш — ёшларнинг интернационал бурчидир. Атроф муҳитни муҳофаза қилиш ҳаракати қатнашчиларининг митинг ва учрашувларида, тематик марказдаги мунозараларда ана шу фикр яққол сезилиб турди.

Союзлар уйининг колонна залида «Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик юзасидан ўтказилган кенгашдан сўнг 10 йил ўтгач, хавфсизлик ва ҳамкорликнинг аҳволи: студент ва ёшларнинг қитъада тинчлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга қўшаётган ҳиссалари» конференцияси очилди.

Фестивалга тайёргарлик совет комитетининг вакили Е. Силин бу тадбирда Европа тажрибасини ҳисобга олиб, барча қитъаларда мустаҳкам тинчликни қарор топтириш ишига ёрдамлашиш истагида бўлган Осиё, Африка, Лотин Америкаси ёшларининг иштирок этаётганлиги жуда муҳим эканлигини таъкидлади. Бу ҳол баъзи жойларда тарқалган гўё жамоатчилик Умумевропа масалаларига қизиқмай қўйди, ёшлар эса унинг нималигини умуман билмайди ва билишни ҳам хоҳламайди, деган фикрларни рад этади. Конференцияда кўп мамлакатлар вакилларининг иштирок этаётганлиги бунинг акси бўлаётганлигидан далолат бериб турибди.

Совет ёшларига келганда шуни айтиш керакки, деб давом этди нотиқ, улар урушларсиз ва қуролларсиз дунёни, яхши қўшничилик ва ҳалол ҳамкорлик дунёсини, турли мамлакатлар халқлари ва ёшлари ўртасидаги дўстлик дунёсини социализмнинг идеали деб биладилар. Улар Хельсинки Якунловчи актининг принциплари мамлакатимиз, Совет давлати Европа сиёсатига асос қилиб олинганлигидан мамнун эканликларини билдирмоқдалар.

Фестивалнинг тантанали очилиши вақтида стадионда Сальвадор делегациясининг пайдо бўлиши марш-параднинг ҳаяжонли эпизодига айланган эди. Ўша дақиқада Лужникидаги юз минг томошабин олдида антиимпериалистик кураш фронти сўзларининг аҳамияти жонланди. Стадион йўлкаларидан фронтдан келган одамлар боришарди. Уларнинг баъзилари қўлтиқтаёққа таяниб ўтишарди...

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган киши ҳам улар орасида эди. Стадион уни ва бошқа жасур кишиларни ўрнидан туриб қарши олди. Улар учун Қариб ҳавзасида, қаҳрамон Куба заминида туғилган «Ватан ёки ўлим!» шиори ҳаёт мазмуни бўлиб қолди.

М. Горький номли марказий маданият ва истироҳат боғида ўтказилган бирдамлик митинги қатнашчилари ҳам ёш сальвадорликларни ана шундай қарсаклар билан кутиб олдилар.

Боғнинг ёнгинасида, оммавий майдонда шу куннинг марказий митинги бўлиб ўтди. Бу митингнинг шиори — «Ёшлар ва студентлар, иқтисодий ҳамкорлик, ривожланиш, янги халқаро иқтисодий тартиб учун курашингиз». Анжуманнинг минглаб делегатлари ва меҳмонлари тинчлик, тараққиёт, социал адолат манфаатлари йўлида давлатлар ва халқлар ўртасидаги бир-бирини бойитувчи алоқаларни кенгайтиришга қатъий аҳд қилганликларини изҳор этдилар.

Бир куннинг ўзида советлар мамлакатининг турли жойларида бўлиш жозибали ва қизиқарлидир. Худди шундай қилиш мумкин экан. Барча иттифоқдош республикаларнинг вакиллари ўз жонажон диёрлари ҳақида музика ва рақс тили билан ҳикоя қилиб бердилар.

Дўстлик қўшиқ даврасига юзлаб артистларни ўзига жалб этди. Унинг улкан пирамидасини тўла илғаб олиш қийин, бу пирамида марказида фестивалнинг қувноқ бекаси — ҳамма севиб қолган Катюша пайдо бўлди. Байрамнинг якунловчи садолари сифатида қувноқ пассажирлар — хонандалар ва рақкосалар чиққан чиройли флотилия пристандан узоқлашади. Дарё узра жўшқин, қувноқ куйлар янграйди. Уларнинг ортидан оппоқ мойчечаклар сузиб бормоқда, — бу ёшлар анжуманининг эмблемаси бўлиб қолган сахий Россия рамзидир.

(ТАСС мухбирлари).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИМИЗ— КОММУНИСТЛАР АНЖУМАНИГА

ЗАРБДОР ВАХТАДА

«Средазгазавтоматика» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи КПСС XXVII съезди шарафига бошланган зарбдор ўн кунликларнинг саккизинчи ўн кунлигида фидокорона меҳнат қилиб, ўтган ўн кунликларда қўлга киритилган ютуқларини янада мустаҳкамлашга ҳаракат қиляпти. Саккизинчи ўн кунликнинг биринчи куниёқ корхонанинг юзлаб меҳнат илғорлари смена топшириқларини 20—30 процентга ошириб бажаришди. Ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичга эришган ва сифатли маҳсулот тайёрлаётганлар орасида йиғув цехининг ишчилари Р. Динмуҳамедов, Ф. Шигапов, В. Шумигай, С. Левченколар [суратда — чапдан-ўнгга] бор. Улар смена нормаларининг мунтазам 30—40 процент ошириб бажарилишига муваффақ бўлишяпти. Уларнинг мақсади — коммунистлар анжуманини юқори меҳнат кўрсаткичлари билан кутиб олишдан иборатдир.

М. Нуриддинов фотоси.

МУСОБАҚА АСОСИДА

Республика халқ хўжалиги турли тармоқларининг бир группа ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари бошлаб берган ташаббус ҳамма ерда кенг қулоч ёйди. КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш борасида «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети коммунистларнинг етакчилик ролини ошира бориб, съездолди социалистик мусобақасига актив таъсир кўрсатмоқда.

Шаҳар партия комитетининг аъзоси, электр монтажчи Людмила Валетова КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача 1985 йилнинг дастлабки тўрт ойлик шахсий планини бажаришга аҳд қилган. У ана шу юксак аҳдига яраша ишламоқда.

Район Советининг депутати Е. Балачев эса 1985 йилнинг дастлабки икки ойлик топшириғини 25 февралгача адо этиш ва меҳнат унумдорлигини планга қўшимча суратда 2 процент ошириш учун курашмоқда.

ТАШАББУС КЕНГАЙМОҚДА

КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш юзасидан «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасида А. Дуляев, О. Пирназаровлар коммунистлар анжуманигача биринчи ярим йиллик топшириғини бажариш, меҳнат унумдорлигини эса планга қўшимча уч процент оширишга аҳду-паймон қилган эдилар.

Бирлашма партия комитети уларнинг ташаббусини маъқуллаган ва иш тажрибаларини кенг ёйишини тавсия этган эди. Цех партия ташкилотлари партком маъқуллаган бу ватанларварлик ташаббусини кенг ёйиш учун зарур ташкилий ҳамда оммавий-сиёсий ишларни олиб бормоқдалар. Мусобақадошларнинг куч-ғайрати ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишга, иш сифатини эса яхшилашга, янги резервларни излаб топишга сафарбар этилмоқда. Корхонанинг А. Мавлудов ва С. Аблаев сингари илғорлари партия XXVII съезди очиладиган кунгача 1985 йилнинг биринчи ярим йиллик топшириғини бажаришга қарор қилдилар.

ШАХСИЙ НАМУНА КУЧИ

Тошкентдаги «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси бош корхонасининг босма цехи Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган социалистик мусобақа якунларига кўра бирлашманинг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланган эди. Шу кунларда матбаачилар ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш ва КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун меҳнат беллашувини авж олдириб юбордилар. Аниқ марралар белгиланди —беш йилликни 26 ноябрга қадар, мамлакат коммунистларининг анжумани очиладиган кунга қадар 1986 йилнинг икки ойи планини бажаришга аҳд қилинди.

Матбаачиларнинг муваффақияти тасодифий эмас — бу ерда социалистик мусобақани ташкил этиш юзасидан яхши тажриба тўпланган, бир қатор қимматли ташаббуслар вужудга келган. Бунда цех комитетининг раиси, печатник М. Файзиевнинг муносиб ҳиссаси бор.

— Меҳнат беллашуви ҳар бир иш жойида фойдаланилмаётган резервларни қидириб топишга ёрдам бермоқда,— деб ҳикоя қилади у.— Ҳар бир ишчи айнан мусобақада иштирок этиб, ўз имкониятларини синовдан ўтказиши мумкин, ҳамма пешқадамларга, ўз ишининг усталарига тенглашишга ҳаракат қилади.

Масалан, апрель ойининг охирларида корхонада митинг бўлди. Печатник М. Зайтаев ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Ўртоқлари Муҳаммаджонни катта меҳнат ғалабаси билан табриклашди, у эса КПСС XXVII съезди очиладиган кунга қадар яна бир йиллик топшириқни бажаришга сўз берди.

М. Файзиев ўз ўртоқларининг тажрибаларини кенг ёйиб, тарғиб этар экан, ўзи ҳам ҳар соҳада намуна бўлиши лозимлигини яхши ҳис этади. Яқинда у коммунист бўлди, халқ депутатлари Октябрь райони Советининг депутатлигига сайланди. Ҳар соҳада ўрнак бўлишга ҳаракат қилади. Миробид съезд шарафига цехда биринчилардан бўлиб оширилган социалистик мажбурият қабул қилди— 25 февралга қадар квартал планини бажаришга аҳд қилди. Ундан кейин бирлашманинг яна 200 дан зиёд ишчиси ана шундай юксак марраларни белгилади.

— Цехимизда икки депутат— М. Файзиев ва Б. Сайдуллаев ишлайди,— деб ҳикоя қилади цех бошлиғи Ш. Усмонов.— Уларнинг ҳар иккиси дастгоҳларни олдиндан тайёрлаб, иш вақтининг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланишади, маҳсулот сифати ҳам аъло даражада. Энг масъулиятли ва мураккаб буюртмалар уларнинг дастгоҳларида тайёрланади.

Халқ номзодлари ўзларининг интизомлилиги, юксак масъулият ҳисси билан ажралиб туради. Ҳар қандай топшириқни сидқидилдан бажаришади — бу фойдали ёки фойдасиз, кўп меҳнат талаб қиладими, суриштириб ўтиришмайди — барча буюртмалар ўз вақтида ва сифатли бажарилиши лозим.

Миробид Файзиев билан ёнма-ён унинг собиқ шогирди Шуҳрат Қудратов меҳнат қилади. Устозининг бой тажрибаларини яхши ўзлаштирган Шуҳрат ҳам ҳозир юксак касб маҳоратига эга, бирлашманинг ишлаб чиқариш илғорлари — қирқув дастгоҳининг машинисти П. Нуъмонов, муқоваловчи А. Каримова, контактчи Ш. Шораҳмедов ва печатник Н. Шамсуддинов билан бир қаторда КПСС XXVII съезди очиладиган кунга қадар ўн иккинчи беш йиллик шахсий топшириғини бажаришга аҳд қилган.

Н. МИНЬКОВА.

УЧ ҚАРДОШ МАМЛАКАТДА

Тошкент автомобиль-йўл институтининг студентлари бу йилги меҳнат семестрини зўр жўшқинлик билан бошладилар. Улар ўзларининг муносиб меҳнат совғаларини шу кунларда қизғин давом этаётган Москва фестивалига бағишламоқдалар.

Олий ўқув юртининг йигит ва қизлари қардош социалистик мамлакатлар—ГДР, ВХР, ЧССРда тенгдошлари билан ҳамкорликда бунёдкорлик ишларини бошлаб юбордилар. Ёшларнинг ўқишда ва меҳнатдаги дўстлиги институтлараро дўстлик алоқаларини ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Автомобиль йўл институтининг ёшлари меҳнат семестрини салмоқли рақамларда олиб боришга бел боғлашган. Улар амалга оширадиган қурилиш-монтаж ишлари қарийб 400 минг сўмликни ташкил этади. Студент қурилиш отрядлари Гагарин шаҳрида, Иваново областидаги Тейков шаҳрида, Сирдарё ва Тошкент областларидаги турли хил қурилиш трестларида иш олиб боришмоқда.

Студентлар Москва фестивали ва КПСС XXVII съезди шарафига ўтказиладиган зарбдор ўн кунликларда актив қатнашмоқдалар. Бундан ташқари турли хил дўстлик кечалари, сиёсий ва маданий тадбирлар ўтказилмоқда.

Д. УСМОНХЎЖАЕВА,
ТошДУ студенти.

ФОТОАХБОРОТ

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ БОШЛАНДИ

Тошкент шаҳридаги олий ва ўрта ўқув юртларида кириш имтиҳонлари бошланди. Минглаб абитуриентлар студентлар сафига қўшилиш учун синов имтиҳонларидан ўтишяпти. Ҳадемай, улар ҳам дипломли мутахассис бўлишиб, фан-техника тараққиётини янада жадаллаштиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишади. Юқори малакали мутахассисларни саноат корхоналарида, илмий-тадқиқот институтларида кутишмоқда.

Фақатгина ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида 1700 дан ортиқ йигит ва қиз кириш имтиҳонларини топширишяпти.

***

СУРАТДА: имтиҳон комиссиясининг жамоатчи аъзоси, район Советининг депутати, партия ва уруш ветерани С. Д. Коротков ёшлардан имтиҳон олмоқда.

ДАМ ОЛИШ ВА САЛОМАТЛИК ЗОНАСИ

Чорвоқ сув омбори соҳилида Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг студентлари ва ўқитувчилари учун дам олиш зонаси барпо этилди. Спорт-соғломлаштириш лагери, бир варакайига 150 кишини қабул қилишга мўлжалланган санаторий дам олувчилар хизматида.

(ЎзТАГ).

Шу куннинг интервьюси

ОБУНА ҚИЗҒИН ЎТАДИ

КЕЧА

1986 йил газеталари ва журналларига обуна қилиш бошланди. Бу кампания республикамиз пойтахтида қандай ўтишини «Тошкент оқшоми» мухбири «Союзпечать» шаҳар агентлиги бошлиғи С. Х. Хатамовдан шарҳлаб беришни сўради.

— Бу йил обуна КПСС XXVII ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездига қизғин тайёргарлик кўрилаётган бир пайтда ўтмоқда. Бизнинг мамлакатимизда ҳар бир минутда уч минг нусхада китоб ва брошюра жаҳон халқларининг 89 тилида нашр этилаётганлиги факти мамлакатимиз жаҳонда энг китобхон эканлигидан далолат беради.

КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленумида таъкидлаб ўтилганидек, оммавий ахборот воситалари воқеалар ва ҳодисаларни чуқур анализ қилиш, жиддий проблемаларни оммага етказиш ва таклиф қилишга сафарбар этилганлар. Совет кишисининг маънавий турмушини янги-янги қимматли фикрлар, ғоявий ва ахлоқий туйғулар билан бойитишда адабиёт ва санъатнинг аҳамияти беҳадир.

Ўзбекистонда 289 республика, область, район газеталари нашр этилмоқда. Бундан ташқари 83 номда журнал, 41 миллион нусхадан ортиқ китоб ва брошюра босиб чиқарилмоқда.

1 августдан 31 октябргача марказий газеталарга обуна чекланмаган ҳолда қабул қилинади. Республика, область ва шаҳар газеталари учун эса ана шу йилнинг тиражи сони атрофида обуна қабул қилинади.

«Вокруг света», «За рульём», «Иностранная литература», «Крестянка», «Работница», «Наука и жизнь», «Радио», «Техника молодёжи», «Юность» ва «Огонёк», «Дружба народов» журналлари иловаларига обуна белгиланган тираж атрофида ўтказилади. «Собеседник», «Журнал мод», «Искатель», «Кругозор», «Колобок», «Модели сезона», «Силуэт», «Неделя»,. «Футбол-хоккей» журналлари ва бошқа нашрлар фақат чакана савдо йўли билан тарқатилади. Қолган марказий журналларга эса обуна чекланмаган ҳолда қабул қилинади.

— Собир Хатамович, обуначиларнинг лимитланган нашрларга талаби қандай қондирилади ва биринчи навбатда қандай кишилар обуна бўлиш ҳуқуқига эга бўладилар!

—Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари учала даражали Шуҳрат орденлари ва Меҳнат шуҳрати орденлари, «СССР Қуролли кучларида Ватанга хизмат қилганлиги учун» орденлари билан мукофотланган кишилар, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, интернационал бурчини бажаришда иштирок этган ҳарбий хизматчилар, Иттифоқ ва республика аҳамиятидаги шахсий пенсионерлар бундай нашрларга обуна бўлиш ҳуқуқига эгадирлар.

Умумий таълим мактаблари ва ҳунар-техника билим юртлари ишлаб чиқариш таълими мастерлари ва техникумларнинг ўқитувчилари лимитланган журналларга обуна бўлиш имтиёзига эгадирлар.

Аҳолига обуна қулайлиги яратиш мақсадида «Союзпечать»нинг район агентлигида обуна соат 19.00 га қадар, шанба кунлари соат 17.00 га қадар қабул қилинади. «Главпочтамт»даги обуна қабул қилиш пункти эрталаб соат 8.00 дан кеч соат 19.00 гача ишлайди. Бир сўз билан айтганда «Союзпечать» ходимлари обуначиларга қатор қулайликлар яратиш мақсадида қўлдан келган барча имкониятларни сафарбар этишмоқда.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

БУГУН ТОШКЕНТДА:

● «Ташсельмаш» заводида КПСС XXVII съезди шарафига ўтказилаётган навбатдаги зарбдор ўн кунлик натижаларига якун ясалди. Механик-галваника цехи коллективи ўн кунлик социалистик мусобақасининг ғолиби бўлди. Биринчи қуюв цехида С. Амбарцумов бошчилик қилаётган биринчи конвейер комплекслашган қолипчилик бригадаси илғор деб топилди.

● Парфюмерия-косметика фабрикасининг 2-қуюв цехида М. Теренкова бошлиқ бригада коллективи «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида ўтаётган социалистик мусобақанинг иккинчи марта ғолиби бўлди. Бригада коллективи ўн кунлик топшириқни 106,4 процент адо этди. Бригада бошлиғи бўлган М. Теренкова меҳнат ветерани, аълочи ташкилотчи, ёшларнинг меҳрибон мураббийсидир. Ундан барча ибрат олмоқда.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 26 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 18 — 20, эртага кундузи 34—36 даража иссиқ бўлади.

• Иқтисодий таълим таъсирчан ва қамровли бўлсин

ЎҚУВ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

Фрунзе район партия комитетининг иккинчи секретари Е. Прудников иқтисод ва тежамкорлик учун курашда иқтисодий таълим мактаб ва семинарларининг тингловчиларида ижодий активликни ривожлантириш бўйича район совет, касаба союз ва комсомол органларининг олиб борган иши тўғрисида советга ахборот берди. У шуни таъкидладики, мактаб ва семинарларнинг тингловчилари ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлаш, иқтисод ва тежамкорлик учун курашда актив иштирок этяпти.

Меҳнаткашлар иқтисодий таълими ва тарбияси бўйича район совети бу ишларни мувофиқлаштириб боряпти.

Ўқув жараёнида асосий эътибор илғор тажрибани ўрганишга, тингловчиларнинг таклифларини жорий этишга қаратилмоқда. Бошқаришнинг илмий савиясини ошириш, ишлаб чиқаришни бошқаришда меҳнаткашлар ташаббускорлиги ва активлигини оширишга асосий эътибор берилмоқда. Айниқса абразив комбинати, бинокорлик материаллари, тўқимачилик комбинатлари, фурнитура-пластмасса буюмлари заводида бу масалаларга катта эътибор берилмоқда.

Шу билан бирга сўзга чиққанлар, шу жумладан иқтисод фанлари кандидати М. Каттахўжаев шуни таъкидлаб ўтишдики, Фрунзе районининг бир қатор ташкилотлари жойларда мактаб ва назарий семинарларнинг ташкилий-методик ишларини такомиллаштириш, ўқув жараёнида ишлаб чиқариш вазифалари билан конкрет боғлиқ ҳолда иқтисодий назарияни ўрганишнинг прогрессив ва самарали методларини жорий этиш тўғрисида етарлича ғамхўрлик қилмаяптилар. Масалан, райпишчеторгда шу пайтгача иқтисодий таълим совети тузилмаган. Бўлинмаларда иқтисодий ўқув ўтказилмаяпти. Бир қатор ташкилотларда, шу жумладан «Промстройкомплект» ишлаб чиқариш бирлашмаси, 2-автотранспорт корхонасида советлар тузган планлар бажарилмаяпти. Комсомол комитетлари ёшларнинг иқтисодий таълимига раҳбарлик қилмаяптилар.

Шаҳар совети шу нарсага эътиборни жалб этдики, район ижроия комитети, район комсомол комитети, кўпгина касаба союз ташкилотлари иқтисодий таълим системасини ривожлантириш ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда иш сифати учун курашда ундан янада тўлароқ фойдаланиш бўйича ташкилий ва методик ишлар билан бўш шуғулланмоқда.

Акмал Икромов район партия комитетининг иккинчи секретари В. Арбадов, шунингдек, иқтисод фанлари доктори Г. Севликянц, районда ўқувчи ва студент-ёшларнинг иқтисодий тайёргарлиги тўғрисида ахборот беришди. Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, иқтисодий таълим бўйича район совет ва активлар, пропагандистлар иштирокида ёшларда иқтисодий тафаккурни шакллантириш ва уларга иқтисодий таълим бериш бўйича муайян ишлар қилганлар. Ўрта мактабларда иқтисодий таълимнинг формалари ўқувчиларни унумли меҳнатга тайёрлашга, дарсликларни, мактаб мулкини эҳтиёт қилишга, моддий бойлик ишлаб чиқаришда актив қатнашишга тайёрлашга қаратилмоқда. Айни пайтда Акмал Икромов районида ўқувчи-ёшларнинг иқтисодий тарбияси бўйича ишларни ташкил этишда жиддий нуқсонлар мавжуд.

Шаҳар совети шуларни тавсия этди: ёшларнинг иқтисодий тарбиясида аниқ мақсадга қаратиб амалий ишларнинг турли жабҳаларига ёшларни жалб этиш, уларда олган иқтисодий билимларини амалга ошириш эҳтиёжини шакллантириш керак.

Шунингдек, «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонасидаги иқтисодий таълимнинг аҳволи кўриб чиқилди. Шу нарса таъкидландики, корхона коллективи 1984 йилнинг январь ойидан бошлаб кенг миқёсдаги иқтисодий эксперимент шароитида ишламоқда.

Иқтисодий таълим мактаб ва семинарларининг машғулотида планлаштириш ва хўжалик фаолиятида бирлашманинг ҳуқуқини кенгайтириш, тингловчиларнинг иш натижаси учун масъулиятини кучайтириш, уларнинг ижодий активлигини ўстириш, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш масалаларини ўрганишга асосий эътибор қаратиляпти. Бунинг натижасида завод 1985 йилда янада маромли ишлайдиган бўлиб қолди. Товар маҳсулоти ишлаб чиқариш, буюмларни етказиб бериш бўйича топшириқ ва мажбуриятларни бажаришни ҳисобга олган ҳолда реализация ҳажми, меҳнат унумдорлиги, маҳсулот таннархини камайтириш ва бошқа кўрсаткичлар бўйича планлар муваффақиятли бажарилмоқда.

Шу билан бир қаторда йиғилиш қатнашчилари шуни таъкидлашдики, иқтисодий эксперимент шароитларида корхонада иқтисодий таълимга раҳбарлик ишлаб чиқаришнинг ҳозирги ривожланиши талабларига ҳали тўла жавоб бермайди. Кенг миқёсдаги иқтисодий эксперимент шароитида ишлаганда ҳар бир тингловчининг тежамкорлик шахсий ҳисоби бўлиши, ҳар бир пропагандистнинг шахсий ижодий план асосида иш олиб бориши тўғрисида етарлича ғамхўрлик кўрсатилмаган.

Шунингдек, совет йиғилишида В. Журин номидаги Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институти (САНИИРИ)да иқтисодий билимлар ва илмий-техника тараққиёти халқ университетининг иш тажрибаси кўриб чиқилди.

Шаҳар совети САНИИРИнинг иқтисодий таълим советига ва университет ректоратига 1985—86 ўқув йилида ўқув жараёнининг мазмунини чуқурлаштиришга эътиборни қаратишни таклиф этди. Университетда машғулотларнинг мунтазам ўтиши тўғрисида ғамхўрлик кўрсатиш керак. Токи машғулотлар иқтисодий назарияни ўрганишнинг актив методлари ва илмий-техника тараққиётининг проблемалари институтининг амалий фаолиятини ўрганиш билан узвий боғлиқ ҳолда олиб борилсин.

Иқтисодий таълим бўйича шаҳар совети йиғилишини шаҳар партия комитетининг секретари С. М. Юсупов олиб борди.

• КПСС XXVII съезди шарафига
• Сиёсий маориф шахобчаларида
• Меҳнатда пешқадамлар
• Ҳар соҳада тежамни унутмайлик.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ХАТЛАР

• Турли касб эгалари

УСТОЗ ИБРАТИ

Орзиқиб кутилган кунлар бошланди. Устоз Эргаш ака Ниёзалиев Абдуҳакимни синовчан кузатарди. У шогирдининг ёнига келиб шивирлади:

— Хўш, ҳаяжонланяпсанми?

Абдуҳаким қаддини ростлади. Қадрдон бўлиб қолган устозининг ёнида меҳр билан турганлигидан мамнун бўлди.

— Ҳаммаси жойида, Эргаш ака, — деди Абдуҳаким ва машина кабинасига ўтириб педални биринчи марта мустақил босди. Троллейбус жойидан аста силжиди.

Йиллар ўтди. Абдуҳаким троллейбус ҳайдаш касбини пухта ўрганди, уни ардоқлади. Ҳа демай, илғорлар сафига ўтди. Машинанинг сир-асрорини мукаммал эгаллаб олгач, ҳамма қисмини ўзи созлайдиган бўлди. Меҳнатсевар, серғайрат йигитни КПСС сафига қабул қилишди. Бу кўрсатилган юксак ишонч ёш коммунист Абдуҳакимни янги-янги марралар ва ижодий изланишлар сари илҳомлантиради.

Моҳир ҳайдовчи А. Файзиев Темир йўл вокзали — Калинин майдони оралиғида 17 йилдан бери троллейбус бошқариб келяпти. Маршрут ораси 10 километру, «нозик» ерлар ҳам учраб туради. Усмон Юсупов кўчаси ва «Дўстлик» меҳмонхонаси атрофи серқатнов. Жиндак хатога йўл қўйсанг кўнгилсиз воқеа рўй бериши мумкин.

Абдуҳакимнинг троллейбусни чапдастлик билан бошқаришига унинг акаси Азимжоннинг ҳам ҳаваси келарди. Бир куни у кўпдан бери сир тутиб юрган мақсадини укасига ийманиб айтди.

— Қўлингизни беринг ака, ўргатганим бўлсин.

Акаси укасидан тортинмай ҳунар ўрганадиган бўлди.

1-троллейбус депосида бригада пудратини жорий этишда катта куч сарфланди. Ҳайдовчилар орасида мусобақа кенг қулоч ёйди. Иш унуми янада ортди, самарадорликда ютуқлар қўлга киритилди. 20 дан ортиқ ҳайдовчи ўн биринчи беш йиллик шахсий планларини тўрт йилда бажарди. А. Файзиевнинг шогирдлари акаси Азимжон Файзиев, коммунистлар Т. Тўлабоев, Қ. Ли, И. Абдураимов, С. Гуськов, Ф. Садибоевлар аҳоли хизматида. Улар ҳар бир троллейбус қувватидан самарали фойдаланиш учун барча чораларни кўрмоқдалар.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

• Сифат ва самарадорлик—шиоримиз

МУҲИМ ВАЗИФА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI, XIX пленумларининг йўл-йўриқларига мувофиқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни янада ошириш, сифатини яхшилаш, аҳолининг шу молларга бўлган эҳтиёжини янада қондириш саноатчиларимизнинг асосий вазифаси бўлиб қолмоқда. Республикамиз пойтахти меҳнатчилари беш йилликнинг охирги йилида салмоқли ютуқларни қўлга киритмоқдалар, маҳсулот сифатини янада яхшилаш борасида бир мунча ютуқларга эришмоқдалар. Жумладан, давлат Сифат белгили маҳсулотлар ишлаб чиқариш умумий салмоғида 9,2 процентни ташкил этмоқда. Кейинги пайтларда хилма-хил ва бирини-иккинчиси такрорламайдиган янгидан-янги истеъмол буюмларини тайёрлашда шаҳримиздаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Охунбобоев номидаги бош кийимлар фабрикаси каби корхоналар яхши намуна бўляпти. Бир қатор машинасозлик корхоналари ҳам яхши натижаларни қўлга киритишаяпти. «Ташэлектромаш» заводида аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш умумий салмоғи 86,6 процентга етди. «Компрессор» заводида бу кўрсаткич 83,9 процентни, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида 62,7 процентни ташкил этмоқда. Бу ғоят қувончлидир. Аммо план ва мажбуриятларни мунтазам бажармаётган, маҳсулотлар сифатига путур етказиб, керакли миқдордаги маҳсулотни буюртмачиларга ўз вақтида етказиб бермаётган корхоналар мавжудлиги ташвишланарли. Шу йилнинг биринчи кварталида «Узбекхлопкомаш», Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмаларининг айрим маҳсулотларидан, В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг болалар аравачасидан Сифат белгиси олиб ташланди.

Шаҳримиздаги 147 та саноат корхонасида маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилган. Аммо бу системани жорий қилиб, унинг афзалликларидан самарали фойдаланолмаётган корхона ва ташкилотлар ҳам бор. Бунга мисол қилиб Тошкент консерва заводини олиш мумкин. Заводда маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси 1978 йилда жорий қилинган бўлишига қарамай, корхона ўз маҳсулотларини дурустроқ қилиб чиқаришни уддалай олмаяпти. Бу ерда чиқарилаётган олма шарбати, повидло, ҳар хил мева, шарбатлар савдода чаққон ўтмай қолаётганлиги ташвишлидир. Биринчидан, шарбат солинган темир банкалар кир, этикеткалар тўзиб кетган, ишлаб чиқарилган муддатни аниқ ўқиб бўлмайди, иккинчидан, нархи қиммат. Министрлик бу корхонани керакли миқдорда белгиланган ассортиментдаги этикеткалар билан ўз вақтида таъминламаяпти, этикеткаларнинг безагини яхшилаш борасида мутлақо қайғурмаяпти. Заводнинг омборларида темир банкаларда сақланаётган мева шарбатларининг ҳаммаси ишлатишга яроқсиз деб топилди. Маҳсулот тайёрлашда стандартизация қоидаларига мутлақо риоя қилинмаган. Консерваланган помидор ва бодрингларда кислота даражаси юқори бўлиб, мўлжалланган туз солинмаган. Умуман корхонанинг иш фаолияти, раҳбарларнинг «бўлса бўлар, бўлмаса тўзиб кетар» қабилидаги иш тутишлари аҳволни янада оғирлаштириб юборган. Оқибатда бу корхонадан маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси бекор қилинди.

Республика давлат стандарти ва унинг жойлардаги ташкилотларининг текширишларига кўра, катта миқдорда жарима тўлаётган бирлашма ва корхоналар ҳали ҳам бор. Худди шу сабабли ҳам шаҳримиздаги 2-пойафзал фабрикаси планидан 25,5 минг сўм, «Ўртоқ» кондитер фабрикаси планидан 40 минг сўм чиқариб ташланди.

Сифатсиз маҳсулот йўлига қаттиқ тўсиқ қўйиш, паст, сифатсиз маҳсулот пайдо бўлишига йўл қўймайдиган шароитларни яратиш, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришда айбдор бўлган шахслар қайси лавозимда бўлишидан қатъий назар, уларни қаттиқ жазолаш керак.

Олдимизда турган вазифа олий сифатли маҳсулотлар турини кўпайтириш, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш умумий салмоғини янада оширишдан иборат. Шундагина партиямиз XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XIX пленумлари қўйган вазифаларни уддасидан чиқа оламиз.

Г. ВОҲИДОВА,
Ўзбекистон ССР Давлат стандартлар бошқармаси ходими.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

«Таштекстильмаш» заводининг коллективи съездолди вахтасида туриб меҳнат қилган ҳолда самарали ютуқларни қўлга киритмоқда. Айниқса корхонада халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришга алоҳида эътибор берилмоқда.

СУРАТДА: цех бошлиғи Б. Зоиров, мастер М. Иброҳимов ва техника бўлими назоратчиси Н. Сергеевалар ишлаб чиқараётган халқ истеъмол буюмларини кўздан кечирмоқда.

КПССнинг навбатдаги XXVII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада «Компрессор» заводининг ишчи-хизматчилари фаол иштирок этишмоқда. Бу ерда янги техникавий талабларга жавоб берадиган компрессорлар ишлаб чиқариш борасида бир қатор изланишлар олиб борилмоқда.

СУРАТДА: коммунистик меҳнат зарбдори С. Шелухин, бригада бошлиғи М. Сишенко, илғор ишчилар А. Зуфаров ва М. Шамсиддиновлар. Бу коллектив йиллик планни сентябрь ойида бажаришга сўз берган.

М. Нуриддинов фотолари.

• Редакция почтасидан

Хатлардан сатрлар

● Бундан роппа-роса 13 йил муқаддам шаҳар телефон тармоқлари бошқармасига ариза ёзиб, уйимизга телефон ўрнатиб беришларини илтимос қилгандим. У ердагилар «Имконият туғилди дегунча ўрнатиб берамиз» деб жавоб қилишди. 1972, 1984 йиллар орасида 35-АТС ишга тушди. Ён-атрофимиздагилардан ўн киши телефон олишдек бахтга мушарраф бўлишди. Лекин бу сафар ҳам менга телефон ўрнатиб беришмади. Бошқармага яна мурожаат қилдим. У ердагилар «Учинчи ўринда турибсиз» деб юпатишди. Телефон оиламиз учун жуда зарур. Хўш, қачонгача кутишимиз керак?

А. АЗИЗОВ, М. АЗИЗОВА,
меҳнат ветеранлари.

● 154-маршрутдаги автобусга Чиғатой бекатидан чиқиб, Калинин майдонигача келганмисиз? Агарда чиқмаган бўлсангиз бир шу маршрутдаги автобусга ўтириб кўринг. Ҳайдовчилар сиздан беш тийин ўрнига ўн тийин талаб қилишларининг гувоҳи бўласиз. Бир нарсага ҳайронман. Нима учун бошқа автобуслар биз юқорида айтган бекатдан Калинин майдонигача беш тийин олишади-ю, 154-маршрутдаги автобус ҳайдовчилари ўн тийин талаб қилишади! Бунга мисол тариқасида 12 июнь куни, куннинг биринчи ярмида 15 —58 ТШМ номерли автобусда худди юқоридагидек бўлиб ўтган воқеа мисол бўла олади.

М. КАРИМОВ,
Собир Раҳимов район, Хўжалик проезди 2-тупик, 5-уй.

● Чорсудаги кўркам ҳаммом ўзининг ташқи кўриниши билан кўпчиликни лол қолдиради. Лекин ичкарисига кирсангиз таъбингиз хира бўлади. Бунга мисол тариқасида ана шу ердаги сартарошхона хизматини кўрсатишимиз мумкин. Усталар битта сочиқни ўндан ортиқ кишига ишлатишаверишганидан қорайиб ётибди. Бошқа асбоб-ускуналар ҳам худди ана шундай кўринишда. Хизмат кўрсатиш маданияти ниҳоят пастлиги етмагандек, усталар халатсиз ишлашиб, мижозлардан пулларни кассасиз ўзлари истаганча олиб қолаверишади. Ахир уларни текшириб, бундай тартиб-интизомга чақириб қўювчилар борми ўзи!!

Ю. МУҲАМЕДОВ,
Мирза Ғолиб кўчаси, 5-уй.

• Хат босилмади, аммо чора кўрилди

ТАРТИБ ЎРНАТИЛДИ

Газетхон М. Ҳакимов редакцияга хат йўллаб, унда метронинг М. Горький станцияси атрофидаги газ сувлари билан савдо қиладиган автомат ишламаётганлиги ҳақида шикоят қилган эди. Хат «Ташлимводторг»га юборилди ва «Ташлимводторг» директори Б. Саидовдан қуйидаги жавоб олинди.

«Газетхон М. Ҳакимов хати торгнинг кенгайтирилган йиғилишида савдо шахобчаларининг барча директори ва директор ўринбосарлари, бригадир, слесарь, слесарь-механиклар иштирокида муҳокама қилинди. Бугунги кунда Куйбишев савдо базасига қарашли барча газ-сув автоматлари ишлаб турибди. Куйбишев савдо базаси директорига савдо шахобчаларида музлатилган ичимликлар сотишни ташкил этишни янада яхшилаш вазифаси топширилди. Савдо автоматлари иши назорат остига олинди».

• Шу куннинг мавзуида

СУВ ИСРОФ БЎЛМАСИН

СУВ — ОБ-ҲАЁТ. УНДАН ТЕЖАБ-ТЕРГАБ ФОЙДАЛАНИШ, УНИНГ БИР ТОМЧИСИ ИСРОФ БЎЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАСЛИК ҲАР БИРИМИЗНИНГ БУРЧИМИЗДИР.

Биз «Водоканал» трестидан қуйидаги маълумотларни олдик: ҳар куни шаҳарга бир кеча-кундузда 2,2 миллион кубометр сув етказиб берилади. Бу — ўрта ҳисобда киши бошига бир суткада 500 литрга яқин сув сарф бўлади, деган сўздир. Бу камми ёки кўпми! Санитария нормалари ва қоидалари справочнигини ўқисангиз, унинг нормадан ортиқ эканлигига ишонч ҳосил қиласиз. Шуни айтишимиз жоизки, норма бўйича кўп қаватли иморатларда истиқомат қилаётган ҳамшаҳарларимиз бир суткада ёшининг қанақалигидан қатъий назар 270 литр сув сарфлаши керак. Ваҳоланки, бугунги кунда ҳар бир киши 450—500 литр сув сарфламоқда.

Редакцияга келаётган хатларда шаҳримиздаги кўп қаватли турар жой биноларида яшовчилар уйларида сув бўлмай қолаётганлиги, айниқса кечки пайт мутлақо сув бўлмаслиги ҳақида ёзишмоқда. Бунинг асосий сабабларидан бири шундаки, деб ёзишади хат муаллифлари, баъзи ҳамшаҳарларимиз фақат ўз манфаатларини кўзлаб кечки пайт бўлди дегунча ҳамма учун ичимлик суви жуда зарур бўлган бир вақтда экин ва дарахтларни суғоришади, ҳовли, кўчаларга ҳуда-беҳуда сув сепишади. Ваҳоланки, ана шу вақтда шаҳримизнинг юқори қаватида яшовчи бошқа бир ҳамшаҳримиз бир томчи сувга зор бўлади. Яна бунинг устига уй-жой биноларининг баъзиларида сувнинг беҳуда оқиб ётиши ҳоллари рўй бермоқда. Уй-жой биноларида тўртта жўмракнинг битта носозидан суткасига 500 литр миқдорида сув беҳуда оқиб кетишини тасаввур қилинг. Ахир бу битта киши учун бир суткада сарф қилинадиган сув-ку! Шу билан бирга шаҳар кўчаларининг баъзи ерларида топ-тоза водопровод суви қувурлар ёрилганлиги натижасида бекордан-бекорга оқиб ётганлиги ҳақида ҳам газетхонлар хат йўллашмоқда.

«Собир Раҳимов районидаги Беруний номли маҳалла аҳолиси сувсизликдан қийналмоқда, — деб ёзади А. Қамариддинов,— олдинига бу ердаги водопровод қувури ёрилиб кетди, дейишиб сувни тўхтатиб қўйишди. Ана шунда 15 кунча машинада сув олиб келиб туришди. Кейинчалик бунга ҳам барҳам берилди. Энди челак кўтариб қўшни маҳалладан сув олиб келишга мажбур бўлмоқдамиз. Қувур ёрилган экан, уни тезда тузатиш керак эмасми?»

Отчопар кўчасидаги 15-уйда яшовчи А. Нуриддинов ўз хатини шундай бошлайди: «Киров районидаги Отчопар кўчасининг 15—17-уйлар оралиғидаги асфальт кўчасида водопровод қувури ёрилди. Натижада икки ойдан бери топ-тоза ичимлик сув кўчага оқиб ётибди. Биз бу камчиликларни бартараф этиш кераклиги тўғрисида «Водоканал» трестининг диспетчерига (33-15-95, 33-75-97, 33-75-95) қўнғироқ қилиб чарчадик. Боради дейишди. Ҳалигача келади. Шунчалик ҳам лоқайдлик бўладими?».

Крупская номли маҳалла аҳли «Водоканал» трести хизматчиларининг зиммаларидаги топшириқни сифатсиз бажаришлари ҳақида куйиниб шундай ёзишади: «Қорасарой кўчасидаги 153-уй рўпарасида водопровод қувури ёрилди. Сув кўчага бир ҳафтача оқиб ётди. Трест диспетчерига бир неча бор қўнғироқ қилинганидан кейин авария машинаси етиб келди. Қувурнинг тешилган жойини топишди. Нима қилишди денг, ўша ёрилган икки жойига ёғоч пона қоқиб тўхтатишди. Чуқурча уч тўрт кун очиқ қолди, транспорт ва йўловчилар қатновига жуда халақит берди. Кейин аҳоли ўзи кўмиб ташлади. Афсуски, асфальт ётқизилмади. Хўш, қувурдаги сифатсиз бажарилган иш, қоқилган ёғочлар сув босими кўпайганда чиқиб кетмайди деб ким кафолот бера олади. Ахир не машаққатлар билан ковлаб, қувурни ёрилган ери топилгандан кейин уни пайвандлаш зарур эди-ку!».

Қаҳрамон она Муборак Бўриева ўз хатида 12-уй-жойлардан фойдаланиш участкасидагилар ва «Водоканал» трести хизматчиларининг эътиборсизлиги натижасида бир неча ойдан бери ҳовлиларидаги водопровод қувуридан сув беҳуда оқиб ётганлигини ачиниб баён этади. «Ўтган йилнинг 1 декабридан бери «Марказ —6» кварталидаги 169-коттежнинг ёнида бир булоқ сувидай водопровод қувури ёрилганлиги натижасида сув оқиб ётибди. ЖЭУ ва «Водоканал» трестидагиларга айтсанг ҳозир совуқ, кун исиганда қилармиз дейишди. Бир неча маротаба қўнғироқ қилдик. Ниҳоят кунлар исиганда 7 апрелда тўрт киши келиб кавлашди. Эртага келамиз деб жўнаб қолишди. Ҳалигача келишади».

Газетхон Б. Шоймонов хати юқоридагилардан бироз фарқли: «Уйимиздаги қувурларнинг ёрилиши натижасида хоналарга сув оқмоқда. Бу ҳақда «Главташкентстрой»га қарашли 7-ЖКК га (бошлиғи А. Шукуров) мурожаат этдик. Тузатамиз деб ваъда беришди. Лекин ваъдага вафо қилишмади. Топ-тоза ичимлик суви ҳамон оқмоқда. Қувурлар қачон алмаштирилади-ю, бу оқаётган сув қачон тўхтатилади?».

«Эрталаб соат 7 бўлмасдан водопроводимиздаги сув тўхтайди. Шу кетганча кечқурун соат иккиларда келади. Олти йилдан бери аҳвол шу»,— деб хат йўллабди Акмал Икромов районидаги Наби Ғаниев кўча, 4-проезд, 1-уйда истиқомат қилувчи Т. Олимжонов.

Худди шунга ўхшаш мазмундаги хатларни Акмал Икромов район, Тўқимачи кўчаси, Тўқимачи проезди, 20-уйда яшовчи Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Р. Ғуломов, Ҳамза кўчаси, Уйланиш проезди, 4-«а» уйда истиқомат қилувчи С. Эргашев, «Марказ — 27» квартали 5-уйда яшовчилар номидан Д. Нажимов, Акмал Икромов районидаги Оқтепа маҳалласининг 3, 4-проездидаги Наби Ғаниев кўчалари, 2, 3-подъезд Қашғарий кўчалари аҳолиси номидан бир группа газетхонлар ҳам редакцияга йўллашган.

Халқимизда «Қарс икки қўлдан чиқади» деган мақол бор. Биз об-ҳаёт бўлган сувнинг ҳар бир томчисининг исроф бўлишига мутлақо йўл қўймаслигимиз керак. Бунда аввало мутасадди ташкилот бўлган «Водоканал» трестининг раҳбарлари қайғуришлари, аҳолининг телефон орқали берган буюртмаларини тезда бажаришлари зарур. Ичимлик сувини исроф қилаётганларга қарши кураш олиб борилиши, керак бўлса жарима солиш керак! Ўз навбатида ҳамшаҳарларимиз ҳам юқоридаги мақолга амал қилган ҳолда ҳар бир томчи сувнинг қадрига етиб, ундан унумли фойдаланишга эришмоқлари даркор.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

РЕДАКЦИЯДАН: Газета саҳифаланаётган пайтда хатлар ва оммавий ишлар бўлимидан бугун келган ўнлаб мактубларни беришди. Бу хатларнинг муаллифлари ҳам сув билан таъминлашдаги узилишлар ҳақида ёзишган. Жумладан, «Марказ—27» кварталидаги 14-уй, 12-квартирасида истиқомат қилувчи Иноятовлар, Самарқанд-дарвоза кўчасига жойлашган Ильич маҳалла аҳли номидан А. Ғуломов, «Марказ —17, 18» кварталидаги 5-уйнинг ертўласини сув босиб ётганлиги, қувурларнинг ёрилганлиги натижасида юқори қаватларда сув бўлмаётганлиги ҳақида Ж. Сахиев, К. Носиров, С. Набихўжаевларнинг редакцияга йўллаган мактублари шулар жумласидандир.

Ўйлаймизки, газетхонларнинг редакцияга ёзган бу шикоятларига «Водоканал» тресли, шаҳар уй-жой бошқармаси ва бошқа мутасадди ташкилотлар томонидан зудлик билан қулоқ солинади ва конкрет тадбирлар белгиланади.

• Газетхон луқмаси

Қорамойга «чўмилган» атлас

30 июнь куни «Болалар дунёси» магазинининг қаторидаги «тез тозалайдиган химчистка»га тўрт хил атлас кўйлак топшириб, 1 июль куни олгани бордим. Биров кийимларни эгасига қайтарувчи қизга шимининг сифатсиз тозаланганидан шикоят қилса, иккинчиси «мудирни чақиринг» дерди. Мен эса ишимни тезроқ битириб чиқиб кетиш ниятида эдим. Мана, навбатим келди. Тўртта атлас кўйлак беришди. Уларни кўриб, капалагим учиб кетди.

Ҳангоманинг қизиғини энди эшитинг. Битта чиройли турли атласни кўрсатиб, «шу сизники» деб туриб олишди. Наҳотки мен ўз кийимимни танимасам!! Шунда мудир мени ичкарига таклиф этиб, «ўзингизникини танлаб олинг» деди. Мен қидириб-қидириб бир четда шалпайиб, ранги рўйи учиб, ҳаммаёғи доғ-дуғ бўлиб ётган кўйлакни кўрсатиб, «Шуниси меникига ўхшайдию, лекин, у янги эди, беш-олти марта кийгандим, бу эскику», дедим. Хуллас, «тегсанг — йиртиламан» деб қорамойда чўмилган шу бечора кўйлак меники экан, олишга мажбур бўлдим.

Шунчалик тозалашар экан, «Химчистка»нинг ўзини ҳам доғ босиб кетганига ишонч ҳосил қилдим. «Химчистка»даги доғларни ювиш эса шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига ҳавола.

Ш. ХУДОЙБЕРДИЕВА.
«Юнусобод» массиви, 15-квартал, 62-уй, 33-квартира.

ХОТИРА КУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг ҳар йили март ойининг охирги якшанбасида «Хотира кунини белгилаш тўғрисида»ги Фармони «Тошкент оқшоми» газетхонлари томонидан қизғин кутиб олинди. Бу жамоат тадбирини белгилаш — шу нарса билан яна қадрлики, кўпчиликнинг тақдирида авлодлар хотираси, айниқса Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлганлар хотираси абадий сақланади. Хотира кунининг белгиланиши авлодларнинг бир-бирига боғлиқлиги ва давомийлигини таъминлайдиган муҳим тадбир бўлиб, ҳалок бўлган ота-оналар, яқинларни яна бир бор эсга олиш билан бирга янгича совет анъана ва одатлари ўсиб келаётган авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда, уларнинг ватанимизга янада садоқатли бўлишида муҳим ўрин тутади.

Қуйида редакцияга келган газетхонларнинг хатларидан намуналар эълон қиламиз.

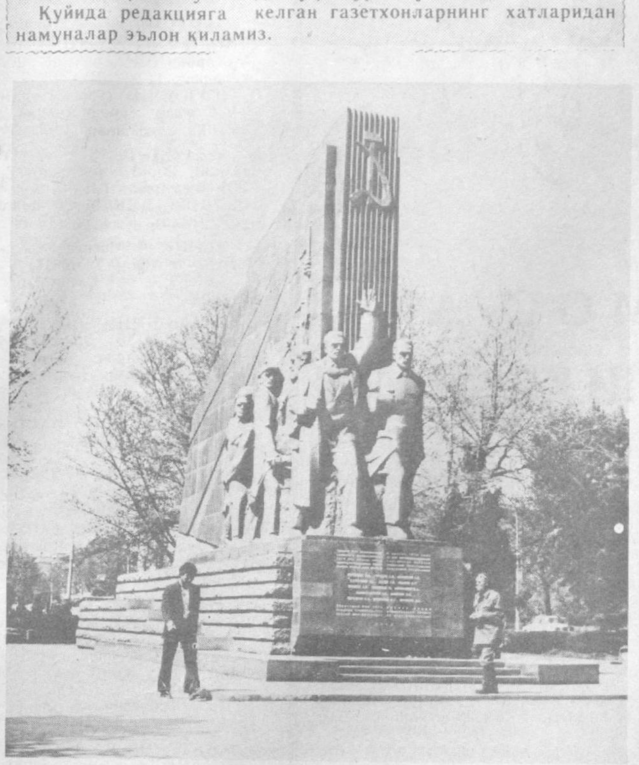

Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш олиб борган комиссарлар хотираси абадий сақланади. Уларнинг беқиёс қаҳрамонлиги шарафига шаҳарнинг вокзалолди майдонида ўрнатилган ёдгорлик (юқоридаги суратда) буюк хотиранинг ўлмас рамзи сифатида бунёд этилган.

Пастдаги суратда — Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқининг буюк жасорати шарафига ўрнатилган Номаълум солдат қабрига келин-куёвлар ҳурмат бажо келтириб, алвон гуллар қўйишмоқда.

Ҳамиша ёдимизда

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Хотира кунини белгилаш тўғрисида»ги Фармонини ўқигандан кейин, очиқ гап, кўнглим жунбушга келди. Нега деганда, эл-юрт фаровонлиги, бахти ва саодати йўлида жон фидо қилиб, меҳнат фронти жабҳаларида жонбозлик кўрсатганларнинг хотираси биз учун ҳамиша эзгудир. Биз биринчи навбатда авлодларнинг буюк хотираси олдида қарздормиз. Чунки бу хотира бизга улкан масъулият юклайди. Ҳаётимиз, умримиз ва бурчимизни шу муқаддас хотира мезонида ўлчаб яшаш — бизнинг ҳаётий вазифамиздир.

Мен Улуғ Ватан уруши қатнашчиси сифатида Ватан озодлиги йўлида ҳалок бўлганларнинг хотираси учун мангу таъзимдаман. Бу уруш 20 миллион совет кишиларининг ёстиғини қуритди. Бу қурбонларнинг ҳар бирининг кўрмаган баҳори, тотиб кўрмаган ҳаётий қувончи бор эди. Шунинг учун уларнинг хотирасини тилга олганда кишининг кўзларига ёш қалқийди.

Партия ва ҳукуматимиз жуда ҳам хайрли иш қилди. Биз фақат ўзимизгина эмас, биздан кейин қоладиган авлодларга ҳам яхши кишилар хотирасини ёд айлаб, уларнинг номи ва шонини унутмасликни юракларига сингдиришимиз лозим. Ҳолбуки, авлодлар хотираси ёшларга инсоний туйғулар бағишлашда, тарбиялашда катта тарбиявий аҳамиятга эгадир. Шунинг учун Улуғ Ватан уруши ветеранлари номидан «Хотира куни» ҳақидаги Фармонни жон дилимиз билан қўллаб-қувватлаймиз.

Самиғ АБДУЛЛАЕВ,
Совет Иттифоқи Қаҳрамони.

Қадр қилган қадр топади

Ҳеч ким, ҳеч қачон унутилмайди... Бу сўзлар ҳар бир совет кишисининг қалбига жой бўлган. Мен бу сўзларни эшитганимда Улуғ Ватан урушида мардлик, матонат, жасорат кўрсатган оталаримизни кўз олдимга келтираман. Фронт орқасида кундузни тунга улаб бутун ёшлик ғайратини меҳнатга бахшида этган оналаримизни ўйлайман. Ҳа, ҳозирда уларнинг кўплари орамизда йўқ. Лекин уларнинг жангларда кўрсатган жасоратлари, меҳнатдаги фидокорликлари унутилмайди. Худди шундай сўзларни Октябрь Инқилобини амалга оширишда қатнашган, тинч қурилиш йилларида бутун куч ва ғайратини Ватан бахт-саодати йўлида сафарбар этган кишилар ҳақида ҳам айтиш мумкин. Ҳар бир оддий меҳнаткаш ҳақида ҳам шундай сўзларни айтиш мумкин.

Эл-юрт бахт-саодатини ўйлаб меҳнат қилган ҳар бир инсон бизда ғоят қадрланади. Шу нуқтаи назардан қараганда Хотира куни белгиланганн айни муддао бўлди. Ўйлайманки, бу яхши анъанага айланиб қолади. Оталаримизнинг жасоратли ишларини ёдимизга солади, бинобарин уларнинг қилган ишлари ҳаётимизга маяк бўла оларлидир. Бу анъана, айни пайтда ёшларни улуғвор ишларни амалга оширишга руҳлантиради, уларни энг олижаноб мақсадлар руҳида тарбиялаш омили бўлади.

Дилором УМАРОВА,
«Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористкаси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

• Коинот-85

«УЧАР ЮЛДУЗЛАР»НИ КУЗАТГАНДА

Август ойи тунларида осмоннинг ҳамма томонида «учар юлдузлар»ни ёки метеорларни кузатиш мумкин. Ер орбитаси бўйича фазодаги ҳаракатида кўплаб майда чанг ва тош билан учрашиб туради ва атмосферада улар билан учрашса, ёндириб метеор, баъзида кучли метеор оқимини кузатишга имкон яратади.

Ер метеорлари ва кометаларининг ҳаракат йўли астрономларга маълум бўлгани учун олдиндан кузатиш кунларини ва қайси юлдуз туркумида кўринишини белгилаш мумкин. Булар: 1—15 августда Кассиопеидлар, 1—22 августда дельта Акваридлар, 1—17 августда Персеидлар ва ойнинг иккинчи ярмида кутиладиган Цефеидлардир.

Сайёралардан Зуҳра тонгга яқин шарқда чарақлаб туради ва атрофидаги юлдузлардан ўттиз марта ёруғ бўлади. Марс тонгга яқин шарқда Қисқичбақа ва ой охирида Арслон туркумида хира қизил юлдуздек кўринади.

Юпитерни йил мобайнида кузатишга қулай ойлардан августдир. 4 августда Юпитер Қуёшга рўпара туриб, Ердан 150 миллион километр масофадан ўтади. Юпитерни кеч тушгандан эрта тонггача Жадди юлдузи туркумида кузатиш мумкин. Сатурн кечқурунлари жанубий ғарбда Тарози туркумида бир соатча кўриниб, сўнг ботади.

Ерга ва Қуёшга яқинлашиб келаётган Галлей кометаси августда Орион юлдуз туркумида бўлади, у Ўзбекистон территорияси осмонида кўринмайди. Август ойида у Ердан 628 миллион километр ва Қуёшдан 500 миллион километр ўртача масофада бўлиб кун сари она еримизга яқинлашиб келади.

В. УМАРОВ,
астроном.

• Фаслнинг кўркам жамоли

Ёз якуни қандай бўлади?

Август — бепоён Советлар мамлакатининг ҳамма жойларида ёзнинг охирги ойидир.

Шимолда, Тундрада ва Тайганинг шимолий қисмида биринчи қор ёғиб, эрталабга яқин ернинг устки қисми музлайди. Бутун Арктика бўйлаб кунора қор ёғиб, қор бўронлари бошланиб, қаҳратон қиш бўсағасида эканлигидан дарак бериб туради.

Август анча иссиқ ой, лекин у Ватанимизнинг турли бурчакларида жуда ҳам хилма-хил ўтади. Қозоғистонда ой давомида иссиқ ҳаво бўлиши кутилади. Унинг шимолий жойларида ўртача ойлик ҳаво ҳарорати 17 даражани ташкил этса, жанубида эса 27 даражага етади.

Туркманистонда ўртача ойлик ҳаво ҳарорати 29 даражани (Ашхободда), ёғин миқдори бор-йўғи 2 миллиметрни ташкил этади.

Ўзбекистонда август ёз ойи бўлса-да, унинг куз арафаси эканлиги билиниб, ўртача ойлик ҳаво ҳарорати июлникига нисбатан 2—2,5 даража паст бўлади. Республикамиз синоптикларининг маълумотига кўра, августда ўртача ойлик ҳаво ҳарорати меъёрига яқин бўлиб, чўллик зоналарда, Устюртда ҳаттоки меъёрдан юқори бўлиши кутилади.

Ойнинг биринчи ўн кунлигида ҳаво ҳарорати кечалари 20—25 даражага, кундузлари 38—43 даражагача етади. Иккинчи ўн кунликда эса, ҳарорат кечаси 17—22 даража, кундузи 32—37 даража бўлиши кутилади. Учинчи ўн кунликда ҳаво анча салқинлашиб, кечалари 9—14 даражага, кундузлари 23—28 даражага тушиб қолади.

Ойлик ёғин миқдори меъёрга яқин бўлиб, 0,3—2 миллиметрни, Уст-юртда эса 5—7 миллиметрни ташкил этади.

Август ойи одамларга олам-олам қувонч келтиради. Дастурхонларимиз тўкин ёз мевалари билан тўлиб кетади. Боғларимизда шафтоли, олхўри, олма, бодом, писта пишиб, полиз экинларидан қовун ва тарвуз ширин-шакар бўлиб етилади.

А. АКБАРОВ,
география фанлари кандидати.

АВГУСТ СЎЗИНИНГ ТАЪРИФИ

Август римликларда йилнинг олтинчи ойи — «секстилис»дир. Бу ойнинг қадимги русча номи — серпень ва зарев бўлиб, «серп» ва «зарница» сўзларидан келиб чиққан.

• Наботот мўъжизалари

АНТИҚА ДАРАХТЛАР

▲ Дарахтлар ҳар хил шакл-шамойилли бўлади. Панама оролларида шох-шаббалари тўрт бурчак шаклдаги дарахтлар ўсади. Буларнинг йиллик ҳалқалари ҳам тўғри тўрт бурчаклардан иборат бўлади.

▲ Приморьенинг жанубий қисмида тани жуда қаттиқ дарахт ўсади. Уни темир қайин, баъзан Шмит қайини деб аташади. Бу дарахт шу қадар қаттиқки, уни болта билан кесиб бўлмайди, ўқ ҳам тешиб ўтолмайди.

▲ Қиш кунлари дўстёрларга янги узилган гул тақдим этиш нақадар завқли! Японияда банка шишаларда консерваланган гуллар тайёрланади. Банкани очиб, озгина сув пуркалса, гуллар худди янгидек яшнаб кетади. Японлар кўпроқ дастагул ва карнай гулларни консервалашади.

▲ Мексикада бобокалон дарахт — «Санта Мария» деган дарахт ўсади. Олимларнинг тахминий ҳисобларича, бу сарв дарахти 4—5 минг ёшда. Унинг пастки қисмининг айланаси 49 метр, 27 киши қулоч очса уни «қучоқлаш» мумкин.

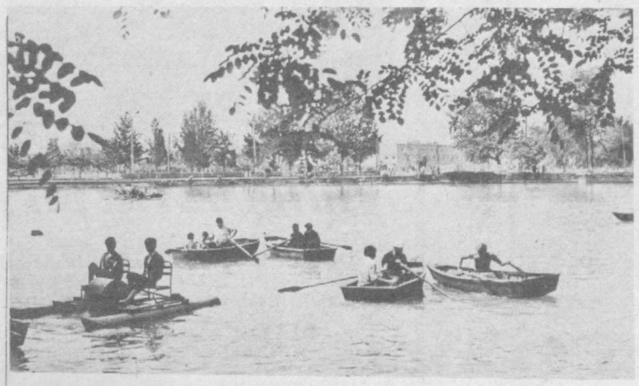

Хушманзара хиёбонларда, зилол кўл ва анҳорлар соҳилларида ҳам шаҳарларимиз кўнгилли дам оладилар. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси атрофидаги дам олиш зонасида меҳнаткашларнинг яхши ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма шароитлар яратилган.

СУРАТДА: зилол кўлда қайиқ сайли пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

• Тажрибада қўлланяпти

ОЗОДАЛИКНИНГ ОСОН ЙЎЛИ

Москва қурилиш ва лойиҳалаш илмий-тадқиқот институти мутахассислари томонидан ажойиб вакуум яратилди. Бу вакуумни худди хонадонлардаги оддий пилесосга ўхшатиш мумкин. Фақат пилесослар хона буюмларидаги чангларни ютса, вакуум хонадонлардан чиққан чиқинди-ахлатларни труба орқали ўзига тортиб кетади. Бунинг учун кнопка босилса бас, чиқинди-ахлатлар бир зумда марказий қабул қилиш пунктига қайта ишлаш учун бориб тушади. Улкан «пилесос»дан бир район, ҳатто шаҳар хонадонлари фойдаланиши мумкин бўлади. Натижада оғир меҳнат бир мунча енгиллашади, тозалик сақланади ва ҳаво бузилмайдиган бўлади.

Ҳозир бундай вакуум Москвадаги бир неча кўпқаватли уйларда синовдан ўтказилмоқда.

• Сўраган экансиз...

Уй ҳусни, дил ҳуши

Ҳурматли редакция! Мен кўп қаватли уйда яшайман, цитрус ўсимликларни ўстиришни яхши кўраман, лекин мен ўтқазган лимонлар гуллайди-ю, ҳосил тугмайди. Шу ҳақда мутахассис маслаҳатини берсангиз.

Х. ТЎРАҚУЛОВ,
«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» проспектидаги 19-уйда истиқомат қилувчи.

Цитрус ўсимликлари жумласига лимон, апельсин, мандарин, грейфрут, бигарадия каби рутагуллилар тартибининг шу оилага мансуб 150 авлоддан таркиб топган 900 га яқин тури киради. Лимон С витаминга бойлиги билан қимматлидир. XVIII асрдан ундан цинга касаллигига қарши фойдаланиб келинади.

Лимон совуққа чидамсиз бўлиб, минус бир даражадан бошлаб зарарланади. Минус 10 даражада ер устки қисми бутунлай нобуд бўлади.

Уй лимони — «лимон» ҳиди келиб турадиган этдор баргли дарахтча. Барг қўлтиғида тикани бўлади. Лимоннинг оқ гуллари бошқа цитрус ўсимликлари каби кучли ва ёқимли ҳидга эга. Лимон уй шароитида яхши ўсади, лекин қишда хонадаги юқори ҳарорат ва ҳаддан ташқари қуруқ ҳаво уни ўстиришга имкон бермай қўяди. Қишда уй ҳарорати 12—16 даража цельсий бўлиши керак. Уйда ўстириш учун лимоннинг «Мейер», «Ковловский», «Новогрузинский» ва бошқа навлари энг яхши ҳисобланади.

Мева олиш учун пайвандланган ўсимлиги олинади. Бундай кўчат учинчи йили ҳосилга киради. Ҳосил бўлишини тезлаштириш мақсадида икки йиллик ўсимлик навларининг учини чилпиш зарур.

Экилган кўчатларни яхши парвариш қилиш керак. Лимон экиладиган тупроқ икки қисм юмшоқ, бир қисм чириндига бой тупроққа, иккидан бир қисм чириган гўнг ва йирик тоза қум, шунингдек бир оз майдаланган кўмир (яхшиси оққайин дарахтининг) аралашмасидан иборат бўлиши керак.

Лимонни шундай суғориш керакки, тувак ёки бошқа идишдаги тупроқ намнинг кўплигидан ачимасин, аммо қуриб ҳам қолмасин. Қуйиладиган сувнинг ҳарорати ҳавоникидан икки-уч даража юқори бўлишини унутмаслик лозим. Ёзда лимонга ҳафтада 2—5 марта, қишда 2—3 марта сув пуркаб борилади. Ҳафтада бир марта баргларининг орқа ва олд томони ювилиб, нам латта билан артилади. Ҳафтада бир марта (баҳордан кузгача) лимонни минерал ўғитлар эритмаси билан (пакетларда кўрсатилган миқдорга қатъий риоя қилган ҳолда) суғориш мумкин. Бунинг учун сув олдиндан тупроқ билан қониқтирилади. Ортиқча нимжон навлари (айниқса шох-шаббаларининг ичига қараб ўсганлари) баҳор фаслида олиб ташланади.

Лимонни бошқа идишга бир йилдан сўнг кўчириб ўтказиш мумкин. Илдизига зарар етказмаслик учун силкитиб эски тупроғини тушириб юбормаслик керак. Кўчириб ўтказилмаган йили эса эски тупроқнинг устки қисми 2—3 сантиметр қалинликда эҳтиётлик билан олиниб, янгиси билан алмаштирилади.

Цитрус ўсимликлари ҳақида ўзбек ва рус тилларида бир неча китоблар чоп этилган. Олти томлик «Ўсимлик ҳаёти» китобида ҳам бу ҳақда маълумотлар бор.

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
биолог-олим.

• Ҳайвонот олами сирлари

МАЙНА МЕҲМОН ЭМАС

Ҳурматли редакция! Тошкентда кейинги пайтда майна кўпайиб кетди. Бу қуш фойдалими!

Ш. АБДУРАҲИМОВ, ишчи.

Майна қушлар синфининг чумчуқсимонлар туркуми, шақшақлар оиласига киради. Унинг асл ватани Ҳиндистон, Покистон, Афғонистон бўлгани учун уни Ҳиндистон майнаси ҳам деб атайдилар. Бу қуш яшаб турган асримизнинг антропоген омиллари таъсирида бошқа ҳайвонларга нисбатан катта тезлик билан жанубдан шимолий районларга кенг фронт бўйлаб ўз ареалини кенгайтиришда яққол мисол бўла оладиган турдир. Унинг Совет Иттифоқи, шу жумладан Ўзбекистон ҳайвонот дунёсига Афғонистон территориясидан ўтиб қўшилганига бор-йўғи 70 йилдан ошди. Уни Тошкент ва унинг атрофларида 1959 йилда биринчи марта олимларимиз учратди. Ҳозир эса, уларнинг сони республикамиз шароитида кўп учрайдиган баъзи бир турлардан ҳам ўзиб кетганлиги ҳаммамизга маълум.

Шуни айтиш керакки, майна кейинги йилларда ҳам ўзининг яшаш территориясини кенгайтириб боришни тўхтатган эмас. Табиий ареалини кенгайтириш Ўрта Осиё республикаларидан ташқари, Қозоғистонда ҳам кузатилмоқда. Бундан ташқари, бевосита одамларнинг аралашуви натижасида уларни сунъий равишда тарқатишга ҳам қўл урилган. Тошкент ва Олмаота шаҳарларига бир неча юз қушларни олиб келиб қўйиб юборилганлиги бунга мисол бўла олади. Яна бир қизиқ факт: зоомагазинлардан сотиб олинган қушларни қафасда сақлаш, кейинчалик табиат қучоғига қўйиб юборилиши натижасида Москвада ҳам бир неча жуфт майна яшамоқда. Майналар ҳамма тарқалган нуқталарда, шу жумладан Ўзбекистонда ҳам ўтроқ ҳаёт кечиради.

Бу қуш асосан водийларда, тоғли ва тоғ олди районларда кенг тарқалган. Ҳатто Қизилқум, Қорақумда аҳоли яшайдиган пунктларда ҳам учрайди. Чердакларда, девор ёриқларига, вақтинча фойдаланилмаётган сув ва тутун чиқиб кетадиган трубалар ичига, бетонли симёғочлар ҳамда дарахт кавакларига, жарлардаги кавакларга уя қуради. Тошкентнинг Саркатнов кўчаларида, истироҳат боғларида одамлар ва техниканинг шовқин-суронига қарамай, тухум босади, болаларини овқатлантиради. Кўп қаватли биноларни қуришда тиним билмасдан ишлаётган юк кранларидан ҳам уя қуриб кўпайишда фойдаланади. Кранларни ҳар хил ҳаракатларига бефарқ қараб, уя қуриб болаларини вояга етказаверади.

Майналар бир йилда 3 мартагача кўпайиши мумкин. Ҳаво рангли тухум ҳар куни эрталаб уяда пайдо бўлади ва уларнинг сони 6—7 тагача етади.

Қушлар бутун йил давомида умуртқасиз ҳайвонлар билан бир қаторда ўсимлик мевалари, донлари ва турли хил озиқ-овқат қолдиқлари билан овқатланади. Ҳашаротлар ва ўсимликлар миқдори йилнинг фаслларига қараб ўзгариб туради. Қиш ойларида овқатининг асосий қисмини ўсимлик уруғлари, донлари ташкил этса, баҳор ва ёз ойларида умуртқасиз ҳайвонлар устунлик қилади. Шундай қилиб, майна 50 дан ортиқ турли умуртқасиз, 20 га яқин ўсимлик уруғлари, донлари, мевалари билан овқатланади. Майналарнинг рационига кирувчи умуртқасиз ҳайвонларнинг кўпчилиги қишлоқ хўжалик зараркунандалари ҳисобланади. Шунга қарамасдан, кейинги йилларда айрим жойларда улар узумзор ва мевазорлар ҳосилига озгина бўлса ҳам зарар келтирмоқда, аммо бу зиён катта миқёсда эмас.

Э. ШЕРНАЗАРОВ,
биология фанлари кандидати.

Табиат қўйнида шундай воқеалар ҳам бўлуб туради: илон насибасини топганда фотомухбир Ҳ. Мирзакаримов суратга олишга улгурибди; қушлар — бизнинг дўстимиз.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЯНГИ МОТОЦИКЛЛАР

ПРАГА. Чехословакиянинг Тинец-Сазава шаҳридаги завод «Ява—638» маркали янги мотоцикллар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Аъло ташқи кўриниши, пухталиги ва тежамлилиги бу мотоциклларнинг энг афзал жиҳатларидир. Бу машиналар ҳар юз километр йўлга тўрт литрдан сал кўпроқ ёнилғи сарфлайди. Янги мотоциклнинг вазни анча енгил. Бунга конструкциядаги баъзи узелларни алюминийдан тайёрлаш эвазига эришилди. «Ява—638» бунёдкорлари мотоциклдан чиқадиган газнинг зарари даражасини камайтиришди.

Янги модель заводнинг истиқболли ишлаб чиқариш плани билан боғланган бўлиб, Совет Иттифоқи полигонларида ҳар жиҳатдан синаб кўрилди, деб хабар қилди ТАСС мухбирига корхона директори Ян Хомат. Мотоцикл жиддий имтиҳонлардан яхши ўтди. Бу конструкторлар маҳоратига берилган юксак баҳо бўлибгина қолмай мотоцикль ишқибозлари ўртасида «Ява» обрў-эътибори н и н г ишончли кафолати ҳамдир. Янги модель бир мунча такомиллаштирилганини таъкидлаш керак. Умуман жаҳондаги ўнлаб мамлакатларда завод шуҳратини оширган «Ява» типидаги бошқа кўпгина мотоцикллар совет харидорларининг талаб ва таклифларига кўра бирмунча такомиллаштирилди. СССР—Чехословакия заводининг асосий хорижий шериги ҳисобланади. Ҳозир совет буюртмаларига биноан «Ява» маркали 70 мингта тезюрар машина ишлаб чиқарилмоқда. Чехословакия ишчилари совет шериклари билан ҳар томонлама амалий алоқа ўрнатганлар. Бундай ўзаро манфаатли шерикчилик натижасида Ижевск мотоциклсозлари билан биргаликда двигатели 500 кубсантиметр ҳажмли «Ява» модели яратилди. Яқин орада бу модель кўплаб ишлаб чиқарила бошлайди.

АҚШнинг миллий фожиаси

ПАРИЖ. Қўшма Штатларда қашшоқлик кўлами жиҳатидан миллий фожиага айланмоқда. «Монд» газетаси ўзининг «Американинг яширин қиёфаси» деган сарлавҳа остида берилган мақоласида таъкидланганидек, 1978 йилда расмий «қашшоқлик даражасидан» ҳам ёмон яшаган америкалик 24 миллион кишини ташкил этган бўлса, ҳозир улар 35 миллион кишидан ошиб кетган.

— Қашшоқликдан энг кўп негрлар қийналмоқда, —деб таъкидлайди «Монд» газетаси.—Уларнинг 35,7 проценти «қашшоқлик чегарасидан» ҳам ночор яшайди. Испан тилида сўзлашувчи америкаликларнинг (28,4 проценти) қисмати ҳам негрларникидан қолишмайди. «Зўравонлик қилмай бунёдкорлик учун курашувчи жамоатчилик» ташкилотнинг раҳбари Митч Снайдер уқтирганидек, «АҚШда 20—25 йил давомида ҳозиргидек қашшоқлик бўлмаган эди».

Газетанинг далолат беришича, очлик Американинг жиддий муаммосига айланди. Бироқ президент Рейган АҚШда очлик тўғрисидаги масалани ўрганиб чиқишни топширган махсус комиссия бундай муаммо йўқ деган хулосага келди. «Монд» газетаси комиссиянинг мамлакатда кенг тарқалиб кетган очарчилик муаммога айланганлиги тўғрисида ҳеч қандай далил йўқ», — деган хулосасини келтиради. Бироқ, фактлар бунинг аксидан далолат бермоқда. Умуммиллий социологик тадқиқотларнинг маълумотларига кўра, АҚШда 20 миллион киши тўйиб овқат емайди. Бу тадқиқотларни Гарвара университетининг экспертлари ўтказишган.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИ ИДОРАСИНИНГ 17-«ОБУНА НАШРЛАРИ» МАГАЗИНИ (Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 7-уй) ҚУЙИДАГИ АВТОРЛАРНИНГ ТАНЛАНГАН АСАРЛАРИГА

ОБУНА ЎТКАЗАДИ

КОЖЕВНИКОВ В. 9 томлик.
КАЗАКЕВИЧ Э. 3 томлик.
КРИВИЦКИЙ А. — 3 томлик.
ЕРЕМИН Д. 4 томлик.
ТАНК М. 3 томлик.
ЯШИН А. 3 томлик.
ФОЛКНЕР У. 6 томлик.

Бай пули — 1 сўм.

Олдиндан обуна қабул қилиш — 3 август соат 9.00 дан 16.00 гача. Обуна бўлишни хоҳловчи ҳамма кишиларнинг ёнларида Тошкентда пропискадан ўтганлик қайд қилинган паспортлари ва почта откриткаси бўлишини сўраймиз. Ушбу откриткага уй адреси, обуначининг фамилияси, исми ва отасининг исми аниқ ва тушунарли қилиб кўрсатилади.

БИР ОИЛАДАН БИРГИНА КИШИ ОБУНА БЎЛА ОЛАДИ.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ўз гувоҳномаларини кўрсатган ҳолда навбатдан ташқари обунага ёзилиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

ОБУНА ТИРАЖИ 3 АВГУСТ СОАТ 18.00 ДА БЎЛАДИ.
Ютуқ абонементлари 4, 5, 6 августда соат 10.00 дан 19.00 гача берилади.

Улуғ Ватан уруши инвалидларидан 4 август соат 10 дан 12.00 гача обуна қабул қилинади.

ТИРАЖ СОАТ 12.00 ДА.
Абонементлар исталган вақтда берилади.
Магазиннинг справкалар бўйича телефони — 44-57-41.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ВА МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА ҚУЙИДАГИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРДИ

«ҚОНУНИЙ НИКОҲ»

Сценарий муаллифи — А. БЕЛОВ.
Режиссёр — А. МКРТЧЯН.

Ролларда: М. БЕЛОХВОСТИКОВА, И. КОСТОЛЕВСКИЙ ва бошқалар қатнашадилар.

Ўрта Осиё шаҳарларидан бирига эвакуация қилинган музика ўқитувчиси Ольга Калинкина билан театр актёри Игорь Волошин ўртасидаги севги тарихи фильм мазмунини ташкил этади.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

«КАМОННИНГ ҚОРА ЎҚИ»

Сценарий муаллифи ва режиссёр — СЕРГЕЙ ТАРАСОВ.

Ролларда: Г. БЕЛЯЕВ, Л. КУЛАГИН, И. ШАВЛАК ва бошқалар қатнашадилар.

ФИЛЬМ Р. Л. СТИВЕНСОННИНГ ШУ НОМДАГИ РОМАНИ АСОСИДА ЭКРАНЛАШТИРИЛГАН.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

ҚОР, ШАРРОС ЁМҒИР, ҲАТТО САРАТОН ПИСАНД ЭМАС

Соябон табиат инжиқликларидан кишини ҳимоя қилади. Айниқса қор-ёмғирли кунларда ва офтоб жазирамасида кишини сақлайди.

ТОШКЕНТ БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИДА

РАНГ-БАРАНГ ТУСДАГИ — ЭРКАКЛАР, ХОТИН-ҚИЗЛАР, БОЛАЛАР

соябонлари сотилмоқда

ГУМ (телефон 42-27-39).

«КОСМОС»ДА МУЗИКАЛИ КОМБАЙН

«ВЕГА—117—СТЕРЕО»

БИР КОРПУС ИЧИДА ЭЛЕКТРОФОН ВА КАССЕТАЛИ МАГНИТАФОННИ БИРЛАШТИРГАН

Комбайнга Польша халқ республикасида тайёрланган ЭПУ—1602 электропроигриватель ўрнатилган.

Комбайн кнопкалар ёрдамида бошқарилади.

Бежирим, чиройли ишланган бу музика маркази ҳар қандай квартирада муносиб жиҳоз бўлиб хоналарга файз киритади.

Баҳоси — 620 сўм.

«КОСМОС» магазини адреси: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй (метронинг «Ҳамза» станцияси). Телефон 78-06-70.

«ТАШКУЛЬТТОРГ».

«АМЕТИСТ» ЧОРЛАЙДИ

ТОШКЕНТДА ЯҚИНДА ОЧИЛГАН ЯНГИ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ЗАРГАРЛИК МАГАЗИНИ ХАРИДОРЛАРНИ ЎЗ БАҒРИГА ЧОРЛАЙДИ.

БУ МАГАЗИН ШАҲРИМИЗДА ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИ БИЛАН САВДО ҚИЛУВЧИ ЙИРИК САВДО КОРХОНАСИДИР.

Магазин янгича метод билан ишламоқда: унинг файзли ва қулай салонида сиз дидингизга монанд келадиган заргарлик зийнат буюмларини тақиб кўришингиз мумкин. Бунинг учун сотувчи сизнинг хизматингизда.

Магазиннинг тўртта секцияси «ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИ», «СОАТЛАР», «МЕТАЛЛ ГАЛАНТЕРЕЯ», «СОВҒАЛАР» бўлимларида нафис ва ўзига хос ишланган зираклар, узуклар, билакузуклар, кулонлар сотувга қўйилган. Улар асл металлардан ёқут кўз ва кўзсиз қилиб ишланган буюмлар:

турли хил маркадаги қўл ва девор соатлари;
металлдан ишланган зираклар, узуклар, кулонлар;
халқ усталари тайёрлаган совға буюмлари — сўзаналар, зардеволлар, кирпичлар, дўпилар, нимчалар, ёстиқ ва кўрпа жилдлари, туфлилар ва бошқалар.

«АМЕТИСТ» — ЗАРГАРЛИК МАГАЗИНИ ПУШКИН КЎЧАСИДАГИ 65-УЙДА ЖОЙЛАШГАН (метронинг «Ҳамид Олимжон» станцияси).

«ОЛМОС» РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ-ЧАКАНА САВДО БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

15-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1985-1986 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ:

қурилиш машиналарини ремонт қилиш технологияси бўйича слесарлар, слесарь-сантехниклар, монтажчи-ғишт терувчилар, бўёқчи-сувоқчилар, дурадгор, дурадгор-мебелчилар, автоматика ва телемеханика қурилмалари билан жиҳозлаш бўйича монтёрлар, юқори вольтли ҳаво линияларида катта кучланишли электр тармоқлари бўйича мутахассислар, электр-газ пайвандчилар, сувоқчилар, автослесарлар.

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ, 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ:

телемеханика қурилмалари билан жиҳозлаш бўйича монтёрлар, юқори вольтли ҳаво линияларида катта кучланишли электр тармоқлари бўйича мутахассислар. Стипендия — 90 сўм;

электр-газ пайвандчи, дурадгор, сувоқчи-бўёқчи, ғишт терувчи-пардозловчилар. Стипендия — 75 сўм.

1 йиллик курсларга темир йўл ва метрополитенда ишловчи, автоматика ва телемеханика қурилмаларини жиҳозлаш бўйича мутахассислар, бўёқчи, дурадгор, ғишт терувчи-пардозловчилар қабул қилинади. Стипендия — 75 сўм.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР 3 МАҲАЛ БЕПУЛ ОВҚАТ, КИЙИМ БОШ, УЗОҚДАН ҚАТНОВЧИЛАР ЁТОҚХОНА, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДАГИ ИШ ҲАҚИНИНГ 50 ПРОЦЕНТИ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига ҳисобланади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛАР, ТЕМИР ЙЎЛ ХИЗМАТЧИЛАРИГА БЕРИЛАДИГАН БАРЧА ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Билим юртини тамомлаганларга олий ўқув юртларига кириб ўқиш учун йўлланма берилади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка; 5 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), соғлиги тўғрисидаги справка (286 форма), характеристика.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Слоним кўчаси, 113-уй (3, 21, 48, 80-автобуслар; 3, 23-трамвайларнинг «Котельная» бекати, 15, 23, 61, 26-автобусларнинг «Завод СТО», «Иззат» бекатлари). Телефон 96-17-61.

театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/VIII да **Ўғрини қароқчи урди**, 3/VIII да **Парвона.**

цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Катта цирк томошалари. «Африка шерлари» аттракциони.** (3/VIII да 19.00 да, 4/VIII да 13, 16, 19.00 да).

кино

2 АВГУСТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ» (ўзбек тилида) — **Санъат саройи** (катта зал, 17, 20.00; телефон 44-21-44).

«СУЮНЧИ» (ўзбек тилида) — **Санъат саройи** (кичик зал, 19.00; телефонлар 44-21-74).

«ВЕРДИКТ» — **Чайка** (18.30, 20.45; телефон 77-06-20), **Фестиваль** (21.50, телефон 32-78-02), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (17, 20.00, телефон 33-44-52).

«ВИЙ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«БУКРИ» — **Ватан** (тоқ соатларда).

«КАМОННИНГ ҚОРА ЎҚИ» — **Хива** (21.50), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06).

«БИР ТЎҚНАШУВНИНГ ИККИ ТАХМИНИ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ВОДИЛЛИК КЕЛИН» (ўзбек тилида) — **Қозоғистон** (17, 18, 20, 21.00, телефон 35-24-92).

«КЎРИНМАС ОДАМ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06), **Мир** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да, телефон 91-58-04), **С. Раҳимов номли** (жуфт соатларда, телефон 48-46-71).

«АКТРИСА ВА ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«СЕВГИ АФСОНАСИ» — **Восток** (18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

3 АВГУСТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ» (ўзбек тилида) — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 14, 17, 20.00, телефон 44-21-44), **С. Раҳимов номли** (жуфт соатларда, телефон 48-46-71).

«ВЕРДИКТ» — **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45, телефон 77-06-20), **Фестиваль** (21.50, телефон 32-78-02), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11, 14, 17, 20.00, телефон 33-44-52).

«КАМОННИНГ ҚОРА ЎҚИ» **Ватан** (тоқ соатларда), **Хива** (21.50), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06).

«БИР ТЎҚНАШУВНИНГ ИККИ ТАХМИНИ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ВОДИЛЛИК КЕЛИН» (ўзбек тилида) — **Москва** (телефон 33-05-01), **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00, телефон 35-24-92).

«АКТРИСА ВА ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«КЎРИНМАС ОДАМ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«СЕВГИ АФСОНАСИ» — **Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИ ИДОРАСИНИНГ КИТОБ МАГАЗИНЛАРИДА **А. СТЕПАНОВнинг** «ПОРТ-АРТУР» (1 ва 2 том) КИТОБИ **СОТИЛМОҚДА**

Абонемент эгаларига китобни ўз вақтида сотиб олиш лозимлигини эслатамиз.

ТВ

шанба

3 АВГУСТ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Рига «Аве сол» камер хорининг чиқиши.
10.10 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». Ҳайкалтарош П. Клодт.
10.40 «Бир севги тарихи». Телефильм.
11.10 «Сизга манзур адабиётлар».
11.55 «Барглар шитирлаганда». Телефильм (Тошкент).
12.05 МТ ва БР рус халқ чолғулари оркестрининг концерти.
12.35 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VI Халқаро фестивали. «Истеъдодларни кашф этамиз» (Маврикий).
13.05 «Инсон. Ер. Коинот».
13.50 «Цирк майдонида».
14.25 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
14.55 М. Блантер қўшиқларини Қозоғистон ССР халқ артисти А. Днишев ижро этади.
15.35 «Дунё воқеалари».
15.45 Болалар учун фильм. «Кичик машинистнинг катта сафари» (ГДР телевидениеси).
16.45 Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати.
17.25 Мультфильмлар: «Сеними, шошмай тур!» 3 ва 4-сонлари.
17.45 «Американинг қоқ ўртасидан». Телефильм.
19.00 «Ҳайвонот оламида».
20.00 Ёшлар ва студентлар жаҳон фестиваллари лауреатлари ва қатнашчиларининг концерти.
21.30 «Время».
22.05 Фестиваль шарҳи.
00.05 Янгиликлар.
00.15 Фестиваль кундалиги.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.30 «Сен томон бораман, Арктика». Ҳужжатли фильм.
10.00 «Сиз яратган боғ».
10.30 «Тонгги почта».
11.05 ТУРКМАНИСТОН ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
12.10 «Истеъдод». Темир йўлчилик касблари ҳақида.
12.40 Ж. Бизе, Р. Шчедрин. «Кармен-сюита».
13.40 «Икки капитан». Телевизион бадиий фильм. 6-серия.
14.45 «Золотой Плёс». Телефильм.
15.35 «Шоирлар — тинчлик учун курашда». Останкино концерт студиясидан олиб кўрсатилади.
17.25 Е. Кисин ва Москва Давлат филармонияси академик симфоник оркестрининг концерти.
18.10 «Футбол юлдузлари». Мультфильм.
18.30 Э. Шаффер. «Ўйин». Телеспектакль.
20.15 «Халқаро обзор».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Уч айиқ». Мультфильм.
20.45 «Жиловланган нур ҳақида этюд». Илмий-оммабоп фильм.
21.00 «Павловск ҳақида хотиралар». Ҳужжатли фильм.
21.30 «Время».
22.00 «Москва бўйлаб бораман». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

7.25 Кўрсатувлар программаси.
7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Қора денгиз ороллари». Телефильм.
8.00 Врач маслаҳати.
8.10 «Петьканинг трюклари». Мультфильм.
8.30 «Ахборот».
8.50 «Сиз севган қаҳрамонлар». Болалар учун кинокўрсатув (такрорий).
9.50 «Шахмат мактаби».
10.20 «Ҳаёт каби тирик».
10.50 «Ғалвасиз кун йўқ-а». Бадиий фильм.
12.05 «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак».

* * *

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Болалар учун. «Бойчечак».
18.40 «Интернационал шеърият кечаси».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Дала шийпонидаги учрашувлар». Концерт.
23.15 Кўрсатувлар программаси.

● ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

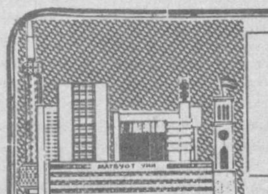

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими— 33-81-42,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—10129. **Индекс 64690.** А-2186. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.**